

**Πρόλογος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου
Κυρηναίας κ. Παύλου**

Ἐπὶ σειρὰν αἰώνων, παρὰ τὶς ἀλλεπάλληλες ἐναλλαγές τῶν διαφόρων κατακτητῶν, ἡ μαρτυρικὴ Κύπρος κατόρθωσε νὰ διατηρήσει τὴ θρησκευτικὴ καὶ πολιτιστικὴ τῆς κληρονομιά, γιατί οἱ νόμιμοι αὐτόχθονες κάτοικοί τῆς, ἀπόγονοι ἐκείνων οἱ ὅποιοι δημιούργησαν τὸν Ἑλληνοχριστιανικὸ πολιτισμὸ τῆς καὶ τὰ μνημεῖα του, παρέμειναν στὸν τόπο τῆς καταγωγῆς τους καὶ τὰ διαφύλαξαν μὲ ζήλο καὶ εὐλάβεια.

Εὐθύς ὡς ἡ Τουρκία εἰσέβαλε στὴν Κύπρο τὸ 1974, οἱ ἀλλόθρησκοι εἰσβολεῖς προχώρησαν σὲ διωγμὸ τῶν αὐτοχθόνων Ἑλλήνων κατοίκων, στὸν ἐποικισμὸ τῶν κατεχομένων ἐδαφῶν, καὶ ἄρχισαν τὴ συνειδητὴ καὶ συστηματικὴ σύλληψη, λεηλασία καὶ καταστροφὴ τῶν ἱερῶν Ναῶν, τῶν ἁγίων εἰκόνων, τῶν κοιμητηρίων καὶ ἄλλων ἱερῶν χώρων, ἱστορικῶν μνημείων καὶ ἀρχαιοτήτων. Ἡ καταστροφὴ τῆς θρησκευτικῆς καὶ πολιτιστικῆς κληρονομιάς τοῦ νησιοῦ μας καὶ τὸ ἔθνικὸ ξεκαθάρισμα ἐγιναν ἀσφαλῶς, γιὰ νὰ ἀλλοιώσουν τὸν δημογραφικὸ χαρακτήρα τῶν κατεχομένων ἐδαφῶν μας, νὰ ξεριζώσουν τὴν Πίστη καὶ νὰ ἐξαφανίσουν τὴν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση τοῦ τόπου μας.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Κυρηναίας, πλούσια σὲ ἱστορία καὶ παράδοση, ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχεται ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ τὰ στρατεύματα τῆς Τουρκίας καὶ νὰ ὑφίσταται τὴν καταστρεπτικὴν μανίαν τῶν Τούρκων εἰσβολέων καὶ ἐποίκων. Οἱ ἱεροὶ Ναοὶ τῆς ἔχουν ἀπογυμνωθεῖ ἀπὸ ἱερὰ σκευὴ καὶ εἰκόνες, ἐνῶ οἱ τοιχογραφίες τους ἔχουν ἀφαιρεθεῖ. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς Ναοὺς δὲν κατεδαφίσθηκαν ἔχουν μετατραπῆ σὲ μουσουλμανικὰ τεμένη, σὲ στάβλους ζώων, ἀποθήκες καὶ χώρους διασκέδασης. Τὸ κατοχικὸ καθεστῶς ἔχει λεηλατήσει ἀνεκτίμητους πνευματικὸς θησαυροὺς καὶ ἐπιτεύγματα πολιτισμοῦ, ποὺ διατηρήθηκαν μὲ σεβασμὸ ἐπὶ αἰῶνες, καὶ τὰ μετέτρεψε σὲ ἀντικείμενα ἐμπορίου τῆς διεθνούς παράνομης ἀγορᾶς.

Ἐπανειλημμένως ἔχουμε καταγγεῖλει τὴ θρηωδία καὶ τὴ βαρβαρότητα τῶν Τούρκων καὶ τὸν συνεχιζόμενον ἀνελέητο καὶ ἀσταμάτητο βανδαλισμὸ εἰς βάρος τῶν χριστιανικῶν μας μνημείων.

Μὲ τὴ συναίσθηση τῆς εὐθύνης μας ὡς Ποιμενάρχου τῆς κατεχόμενης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυρηναίας καὶ τοῦ ἱεροῦ χρέους νὰ διαφυλάξουμε καὶ νὰ διατηρήσουμε τὰ μνημεῖα τῆς θρησκευτικῆς καὶ πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς, τὰ ὅποια βρίσκονται στὶς κατεχόμενες ἀπὸ τοὺς Τούρκους εἰσβολεῖς περιοχές, καὶ ταυτοχρόνως νὰ συντηρήσουμε τὴ μνήμη καὶ νὰ διασώσουμε τὴν ἱστορία τους μὲ ἐπιστημονικὴ τεκμηρίωση, θεωρήσαμε ἀναγκαῖα τὴ συστηματικὴ καταγραφὴ καὶ μελέτη τῶν χριστιανικῶν μνημείων τῆς Μητροπολιτικῆς μας Ἐπαρχίας.

Μὲ πατρικὴ εὐαρέσκεια παραδίδουμε στὴ δημοσιότητα τὴν ἔκδοση τοῦ παρόντος τόμου, ὁ ὁποῖος φέρει τὸν τίτλο *Ὀδοιπορικὸ στὰ χριστιανικὰ μνημεῖα τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφέρειας Κυρηναίας*. Γιὰ τὴν πληρέστερη ἐνημέρωση τῶν ἀναγνωστῶν ἔχουν ἐπίσης περιληφθεῖ σὲ διαφορετικὴ ἐνότητα τὰ μνημεῖα, τὰ ὅποια ἀνήκουν στὶς Κοινότητες τῶν Μαρωνιτῶν καὶ τῶν Ἀρμενίων καὶ περιλαμβάνονται στὰ ὄρια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυρηναίας.

Τὸ μνημειῶδες αὐτὸ ἔργο, καρπὸς ἐπίπονης καὶ ἐπιστημονικῆς ἔρευνας καὶ ποιοτικῆς ἐργασίας διακεκριμένων ἀκαδημαϊκῶν ἀνδρῶν, πιστεύουμε ὅτι θὰ συμβάλει στὴ διάσωση τῆς ἱστορίας τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ στὴ μελέτη τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς· συνάμα δὲ στὴ διεθνῆ προβολὴ τοῦ μνημειακοῦ μας πλούτου, ὁ ὁποῖος παραμένει ἄγνωστος στοὺς πολλούς.

Εὐχαριστοῦμε καὶ συγχαίρουμε τοὺς συντελεστὲς τοῦ σημαντικοῦ καὶ μοναδικοῦ, ἴσως, στὴν Κύπρου ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενο ἱστορικοῦ αὐτοῦ ἔργου, οἱ ὅποιοι μετὰ προθυμίας ἀνέλαβαν τὴ συγγραφή τῶν διαφόρων κειμένων, τὸν Καθηγητὴ τῆς Βυζαντινῆς καὶ Μεταβυζαντινῆς Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης στὸ Πανεπιστήμιο Κύπρου κ. Δημήτριο Δ. Τριανταφυλλόπουλο γιὰ τὴν ὅλη συμβολή του, τὸν Φιλολόγο - Γλωσσολόγο κ. Μενέλαο Χριστοδούλου γιὰ τὴ διόρθωση τῶν τυπογραφικῶν δοκιμίων, τὸν Ἀρχαιολόγο κ. Χριστόδουλο Χατζηχριστοδούλου, ὁ ὅποιος εἶχε τὴν ἐπιμέλεια τοῦ ἔργου, τὸ Τμῆμα Ἀρχαιοτήτων τῆς Κύπρου γιὰ τὴν εὐγενῆ παραχώρηση φωτογραφιῶν ἀπὸ τὸ φωτογραφικὸ του ἀρχειο, καθὼς καὶ τὸν Ἱερολογιώτατο Ἀρχιδιάκονο τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως π. Εὐσέβιο Κουσιάππα, ὁ ὅποιος εἶχε τὴν εὐθύνη τοῦ συντονισμοῦ τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς συλλογῆς τοῦ ἀρχειακοῦ ὕλικου.

Εἶθε ὁ Παντοδύναμος Θεὸς νὰ μᾶς ἀξιῶσει ἐν μετανοίᾳ καὶ ἀγαλλιᾶσει νὰ ἐπιστρέψουμε στὰ ἱερά ἐδάφη ποὺ μᾶς κληροδότησαν οἱ Πατέρες μας καὶ νὰ ἐργαστοῦμε μὲ ζῆλο γιὰ τὴν ἀναστήλωση τῶν λατρευτικῶν μας μνημείων, ὥστε νὰ μαρτυροῦν ἐσαεὶ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη καὶ τὴν Ἑλληνικὴ μας Παράδοση.

Ἱερά Μητρόπολις Κυρηνείας
Λευκωσία, 8 Μαΐου 2006

